

מסורת הש"ס

(א) [לעיל כא, וש"נ], (ב) נס"א: כימי, א וכן רש"ש; (ד) נס"ב רש"ש; (ס) לא נמצא זה בפרש"י שלפנינו, (ז) [לעיל טז],

-----

**תורה אור השלם**

1. ואשכּה כי יזוּב זוּב דְּקוּהּ וימים רבים בלא עת נדְּקוּהּ אוּ כּי תזוּב על נדְּקוּהּ כּל ימי זוּב טְּמָאָתָהּ כימי נדְּקוּהּ תדְּקוּהּ טְּמָאָה דּוּאָ: ויקרא טו כה

-----

**הגהות הב"ח**

(ה) רש"י ד"ה עד ארבעים:

-----

**גליון הש"ס**

גמ' או לטאתים ושבעים ושלשה. בירושלמי פ' החולץ א"י או לנע"ד וע' ביפה מנחם שם: תוס' ר"ה שיפורא וכו' הלא קמ"ל כרבה תוספאה. ע' לעיל ט ע"ח תוס' ד"ה אלא:

-----

**הגהות מהר"ב**

**רששבורג**

[א] גמ' אלא שאלו משמיה דרב אמר. ניב' כ' בסה"ד ד' קמט ע"ד לא דעתמי מי הוא ולפענ"ד ל"ל אלא שאלו משמיה דרבי. ועי' פסחים דף לד ע"א דאלא שאלו גבל של בית רבי יהי: [ב] שם אלא למאמס וכו'. ניב' עי' תפארת שור:

-----

**מוסף רש"י**

לפתיחת הקבר. הדינס, בלא דם. דם ליה (ועי' א.רס).

**אף ימים הראויין לספירה ססירה וזה**. צימ"ט וזה דלעולם היא

טהורה עד שתשפה שהרי כל ימיה ראויין לכן שאם תספור ששה ומראה

קומרת הכל וגמלאו הימים הבאין ראויין לספירה והא דתניא [לעיל לו:]

צימי נדה נדה היכא דאתחיל קושי מימי נדה אצל אתחיל צימי וזה כל

מה שארריך הקושי טהורה: (ה) **ועוד ארבעים וחמשים יום**. קס"ד לגמרי מטהר לה ר"מ מוזב ומנדות: **צימי נדה נדה**. וה"ק ר"מ כמה הוא קשויה שלא תבא להמחייב בקרבן ולספירת נקיים ארבעים וחמשים יום ומיהו בכל המי ארבעים כי שלמי ימי וזב ומטו ימי נדות טמאה נדה וכי הדרי שלמי ו' ימי נדות ומטו ימי וזב טהורה: **וזה גדולה**. רמזה שלשה רלופין בתוך י"א יום טהורה מספירת נקיים ומקרבן אצל לא רמזה אלא יום אחד לרייה לשמור יום כנגד יום דכי כתיב דמה דדרשינן [ע"ז]ולא מחמת ולד בוצה גדולה כתיב דכתיב צההוא קרא ימים רבים ואם משך קשויה יותר מאחד עשר יום שנכנסה לימים שראויים לנדה טמאה: **ימי וכל ימי וזב טומאה וגו'**. ומיניהו נפקא לן וזה קטנה בשליה מכלתין [עג]. שזמעתא בתרייתא: **קשיא לפרוייבו**. דלמרי וזה גדולה וקטנה הוא דמטהר ולד אצל אם יאריך אחריהן טמא: **צימי וזה**. למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה: **יש מקשה**. שהיא רואה: **ק"ג יום**. רלופין: ואין **וזה עולה צה**. ולא שמהא מקשה כל ק"ג יום: **יניד רחש צ' בלא עס**. בלא עת נדמה גריג' י"א ימים שלאחר נדמה שהן ימי וזה ואינה וזה עד שתרמה צה' ג' רלופין ואם רמזה שנים בסופן כשתראה למחר הוי פתח של נדותה ואינו מטערך לה לזיבה אלא תחלת נדה היא וכל שצעה תהיה נדה הרי ט' ימים רלופין ושנים שלאחר הנדה שהן מן י"א של ימי וזב וכל כמה דלא חזיא ג' צימי וזה לא היא וזה הרי י"א רלופין וקשתה חמשים והיא חולה ואמרינן לעיל [לז:] צחולה חמשים הרי ס"א וציוס ס"א"י ילדה נקבה ואפילו רואה כל שמונים אינה וזה ואחד ושמונים הוי תחילת נדה ואם תראה ז' הרי מאה ומ"ח ושנים שלאחר הנדה ותפסוק הרי רמזה ק"ג רלופין ואינה וזה אצל אם תראה יותר היא וזה דהוו להו ג' לאחר הנדה: **וחמשים שהולד מטהר**. הנין חמשים של קושי לפני השמונים: **א"כ**. דקחשבת שמונים של נקבה: **יש מקשה לעולם**. ואינה וזה כגון טובלת ל"ד

של נקבה ומתעברת ולסוף שמונים שצעה לנדה ושנים לאחר הנדה ומקשה חמשים וחוזרת ומפלת נקבה וכן לעולם: **אמר לכן**. ר"מ מאי דעתייכו משום נפלים כדפרשינן: **אין קושי לנפלים**. אין הנפל מטהר קישויו ואנן צולד דאית ליה קושי קמיידינן: **יש רואה**.

בלא קושי: **קמ"ל דאפשר לפסיחה הקצר בלא דם**. דאי לא אפשר הואיל לה וזה כשילדה אחר שנים שלאחר הנדה דהוה ליה יום לידה שלישי ואי הוא חזיא קודם לידה בפתיחת הקצר הרי היא וזה הואיל ובלא קושי רמזה: **להקל ולהחמיר**. פעמים שאינו מטהר כלום פעמים שהוא מטהר חדש ויום אחד: **הרי זו יולדת צווב**. הואיל ורוב וזה בשמיני הואי שאין הולד מטהר שדינן חד יומא בתר מרין והרי היא וזה: **ואפי' בסוף פשיעי ילדה**. ואע"ג דתשיעי כולו בשופי חוץ משני ימים אין זו יולדת צווב בלבד שלא תראה דם צימי השופי ולא אמרינן כיון דשופי סמוך ללידה נטמאה בדם הקושי דקסבר ר' יהודה שיפורא גרים כלומר החדש של תשיעי גורמת לידת הולד דמכי עייל הוה זמן לידה הילכך כל הדמים שרואה צו בקושי אינו אלא מחמת הולד אע"ג דאיכא שופי בתרייהו ואפי' בתחלת תשיעי הוי מחמת ולד דקסבר יולדת לט' יולדת למקוטעין: **שיפורא**. שופר שמוקטעין צו צ"ד בקדוש החדש: **או למאמס ושצעים ואחד**. דהוו להו ט' חדשים שלמים של שלשים וציוס ראשון של עשרי יולדת: **או לרע"ב**. כלומר אם לא קלט הזרע יום ראשון קולט בשני ומיום קליטתו הוי התחלת העיצור: **או לרע"ג**. שאם לא קלט בשני קולט בשלישי אצל אם לא קלט בשלישי שוב אינו קולט דק"ל דעד שלישי הוי ראוי להזריע מכאן ואילך מסריח במסכת שבת (דף פו.) בפולטת שכבת זרע ציוס השלישי צפרק ר' עקיבא. אלמא לא ילדה למקוטעין: [הוא]. שמואל דאמר כחסידיס:

## בנות כותים פרק רביעי נדה

## לה.

**להיות בהן ובה גדולה**. (ס) רש"י פירש לאפוקי י' וי"א דאינה ראויה להתחיל צהן וזה גדולה ור"ח פירש לאפוקי יום ראשון ויום שני של י"א דאינה ראויה עדיין להיות וזה גדולה אם לא תראה יום ג':

**מאי** דעתיך משום נפלים. תימה דצללו נפלים מזינן לאשכוחי יותר מק"ג כגון <sup>(א)</sup> יהודה וחזקיה ואחר הולד השני תספור שמונים לנקבה ושצעה ימים לנדה ושני ימים אחרי כן וי"ל דלא שכיח וא"ת והלא בלא קושי משכחת כל ימיה שלא תהא וזה כגון שהפילה אחר פ' לנקבה ו' לנדה וב' ימים אחר נדה ובשלמא בסמוך גבי יש רואה ק' ימים איכא למימר דבחד ולד מיירי אי נמי צהן קיימא אצל הכל מיירי בנפלים מדקאמר אין קושי לנפלים ויש לומר דלא מיירי ציולדת בלא קשוי:

**שיפורא** גרים. פירוש שופר שמוקטעין כר"ח בקדוש החדש תשיעי של עיצורה ואם תאמר והיכי מוכח דחדש לצנה גרים דילמא חדש תשיעי של אחר ח' חדשים של שלשים יום להרינוה גרים אפי' הוא מתחיל בצאמנע חדש הלצנה וי"ל דאם כן הו"ל למימר דיה חדש אחרון אצל חדשה משמע חדש המצורר ליהייו חדש הלצנה וקאי ש"מ אמתני' כו' אברייתא א"י משום דברייתא מוכחא דיוולדת למקוטעים דקתני אפילו בתחלת ט' ילדה וליוס אחד לא הוה קרי חדשה אצל אחדש לצנה קרי שפיר חדשה אפי' יום אחד (כו') אי נמי מסיפא דברייתא מוכיח דע"כ חדש לצנה גרים דקתני אצל קשתה יום אחד בסוף שמיני ושנים בתחלת תשיעי ואפי' ילדה בסוף ט' כו' והיאך יכולה לידע דקשתה שנים צט' אי לא דמיירי בחידושה של לצנה דנהי דהיכא דילדה בסוף ט' יכולה לידע כגון שילדה לרע"ג ימים לשמושה דא מתחיל תשיעי שלה שלשים יום לפני לידתה דהזרע לא נקלט עד יום ג' לשמושה דאי נקלט יום ראשון היתה יולדת לרע"א לשמושה דאין הולד משתהה יותר ° דלא קי"ל כרבה תוספאה דפרק הערל (יבמות דף פ:) מ"מ מדקאמר אפי' ילדה בסוף ט' משמע נמי שילדה בצאמנע תשיעי ואי אי אפשר לדעת אם קשתה צ' ימים צט' בצמטוס דאי קשתה כר"מ וברמ"א וברמ"ב משמושה שמא לא נקלט הזרע עד מחמת התשמיש וא"כ לא קשתה אלא יום אחד בחדש ט' ואם קשתה ברמ"א ורמ"ב ורמ"ג שנקלט הזרע ציוס התשמיש א"כ ג' ימים קשתה בחדש ט' אלא ודאי שיפורא גרים ונראה דלרבי יהודה שיפורא דט' חדשים גרים ואם תשיעי הראשון שלימי' א"כ לא משכחת לה דשיפורא דט' גרים אלא א"כ נתעברה בתחלת החדש וא"כ לר' יהודה משכחת לה דאשה יולדת (לה') [לז'] חדשים וב' ימים: והאמר שמואל אין אשה מתעברת כו'. לא הוה מצי למימר דר' יהודה איירי בנפלים מדרקט שמיני ותשיעי ולא נקט שלישי ורביעי:

זו א" עי' במ"מ פ"ו מהל' אסורי ביאה ה"א:

נה ב מיי' שם הלי"ב ועי' במ"מ:

בב ג מיי' שם ה"א:

-----

**תוס' הרא"ש**

הראויין להיות בהן ובה גדולה. פר"ח לאפוקי עשירי וי"א דאין ראויין להתחיל בהן ובה גדולה א"צ לאפוקי יום ראשון ויום שני של י"א דאין ראויין להיות בהן ובה גדולה ולשון ראויין משמע כפירוש: **מאי** דעתייכו משום נפלים וכו'. ותימה בלא נפלים נמי משכחת לה (נמי) יותר מק"ג ימים כגון יהודה וחזקיה שנשאתו ג' חדשים זה אחר זה וי"ל חרשים דלא שכיח הוא א"צ כשתעברה תאומים לא קא מיירי יש רואה ק' יום. ותימה כל ימיה משכחת לה דאחר שמונים של נקבה הפילה נקבה אחרת וי"ל דבחד ולד איירי א"י היינו הא דפרין מאי קמ"ל דאי חידוש של ק' יום הא משכחת לה אפי' טובא ולר' מאיר משכחת לה כל ימיה כה"ג אלא דר' מאיר לא איירי אלא בלידת קושי: ש"ס קסבר ר' יהודה שיפורא גרים. שופר שמוקטעין ב"ד בקידוש החדש דחדש של עיבור הוא לפי חידוש הלבנה ותימה דלמא דיה חרשה דקאמר היינו ל' יום האחרונים שהוא חדש תשיעי לעיבורה וי"ל דא"כ ה"ל למימר דיה חדש אחרון אבל חרשה משמע חדש המבבור דהיינו חדש הלבנה וקאי [ש"ס] אמתני' כמו אברייתא אלא שנקבע בתלמוד אחר הברייתא א"י משום דברייתא מוכחא דיוולדת למקוטעין מדקתני אפי' בתחלת תשיעי ילדה ולא מקרי חדש לענין חדש העיבור כיון דאין בו אלא יום אחד ולא שייך עליה למימר כמתניתין דיה חדשה. ונראה דלר' יהודה דבחדש ראשון של עיבור נמי שיפורא גרים ואם עיברה ביום אחרון של אדר יולדת בתחלת מרחשון בדיקני טון ח' ותחלת ט' משמ' דמילתא דפסיקא היא דאי אמרת דבעיא ח' חדשים הראשון שלימי' א"כ לא משכחת לה דשיפורא דט' גרים אלא א"כ נתעברה בתחלת החדש וא"כ לר' יהודה משכחת לה דאשה יולדת (לה') [לז'] חדשים וב' ימים: והאמר שמואל אין אשה מתעברת כו'. לא הוה מצי למימר דר' יהודה איירי בנפלים מדרקט שמיני ותשיעי ולא נקט שלישי ורביעי: